

CIMELIA

Qu

4831

cal korp

Hoher

SYNDICATUM
PARIS

Oracovine

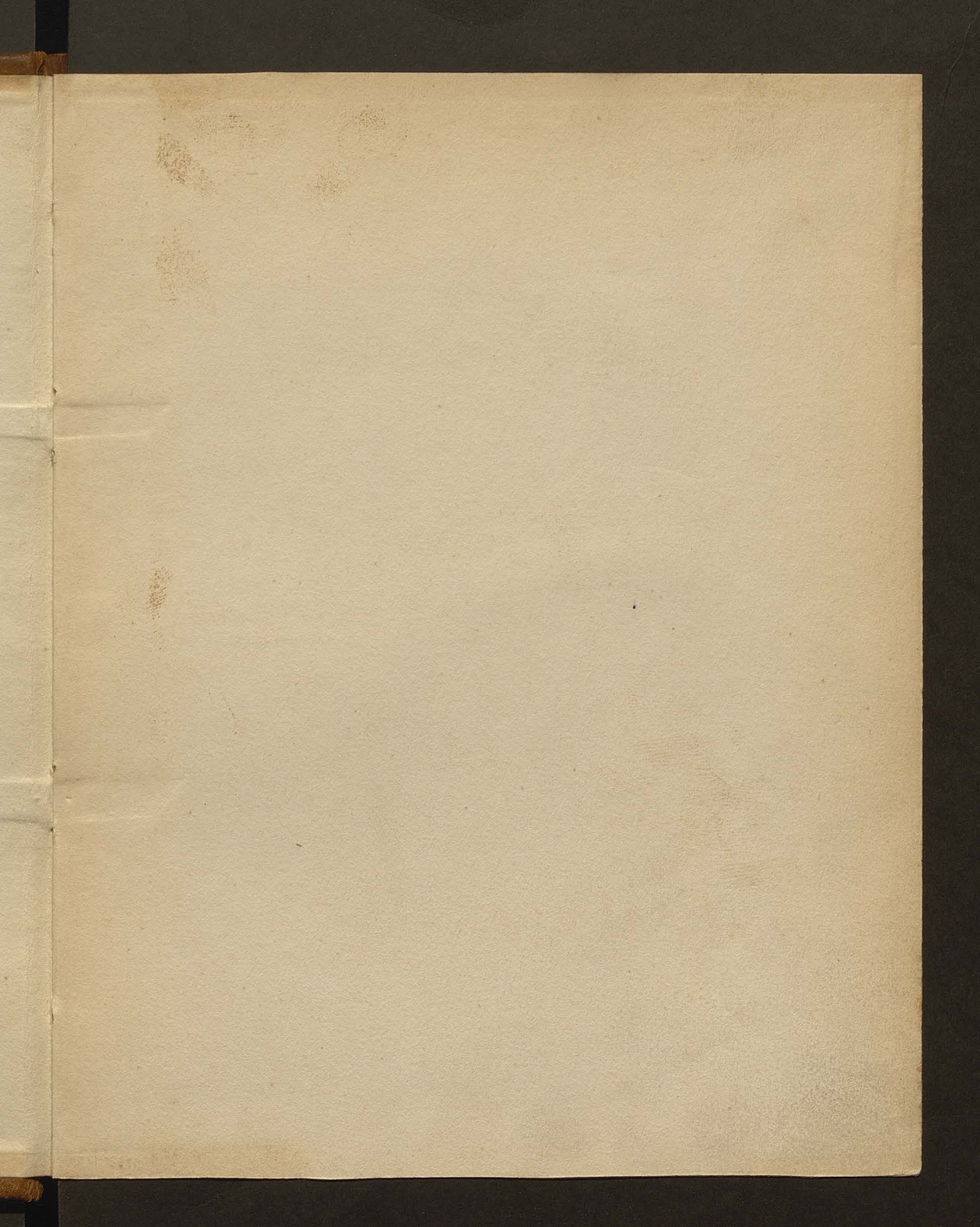
1522

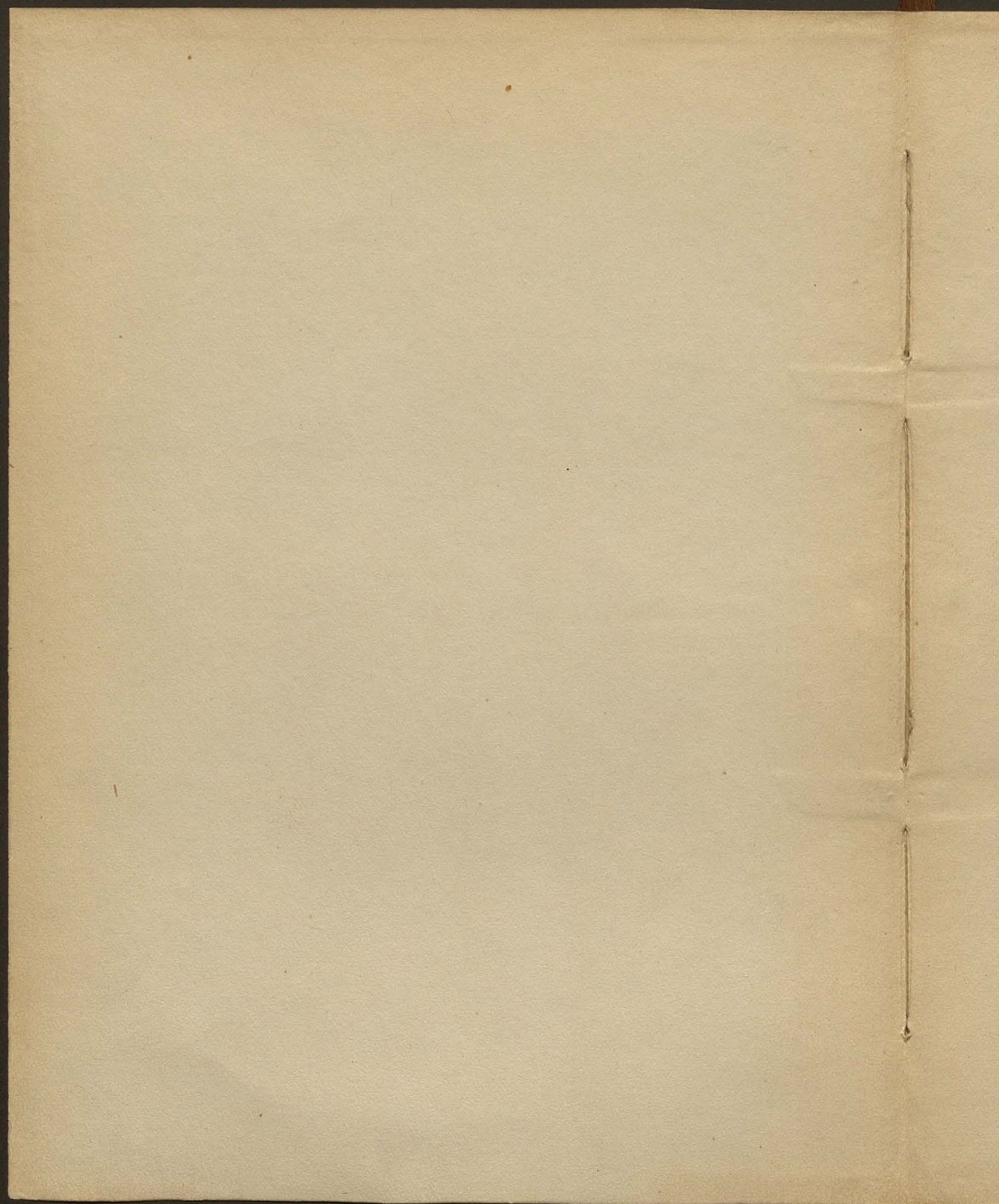

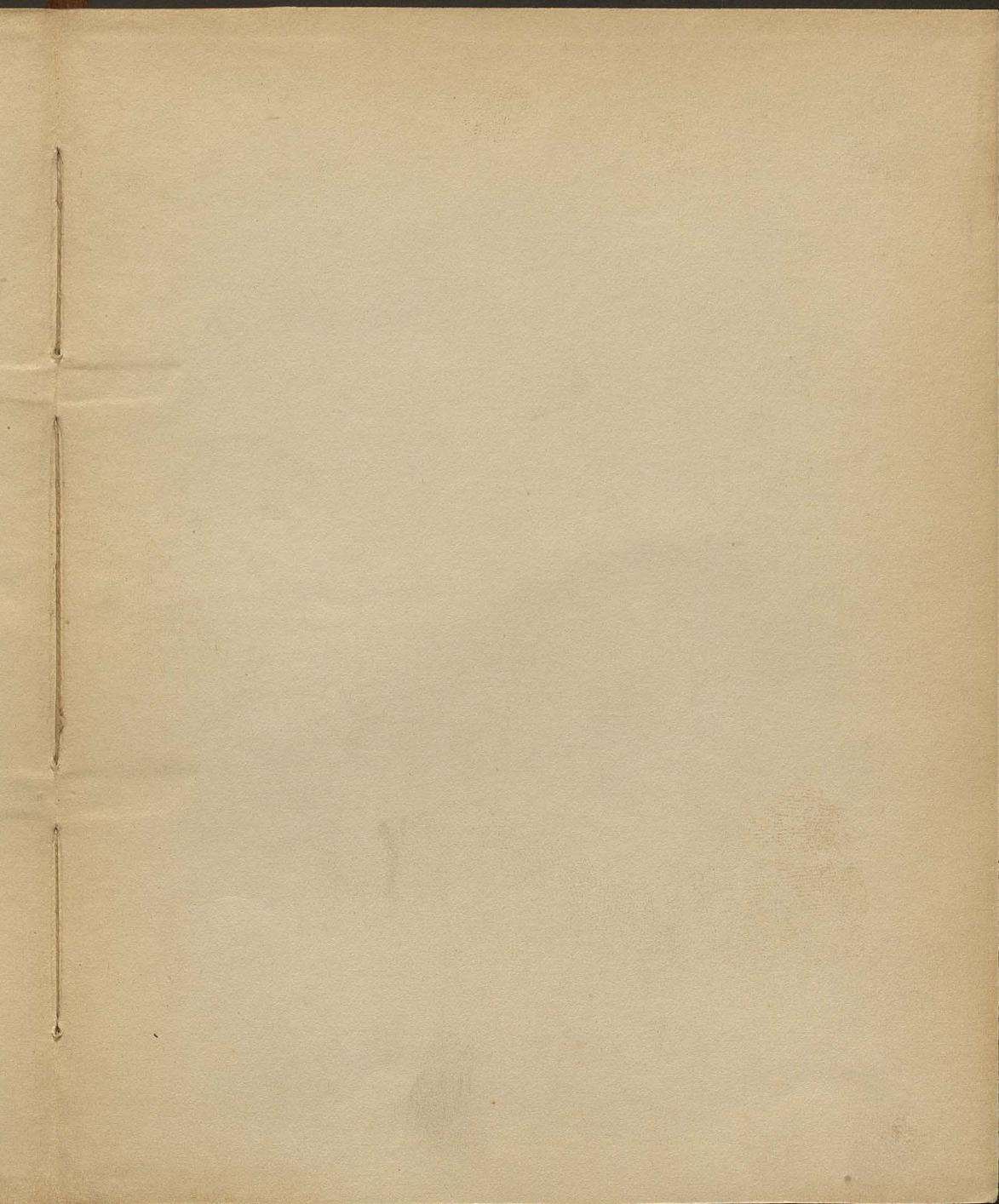
4831

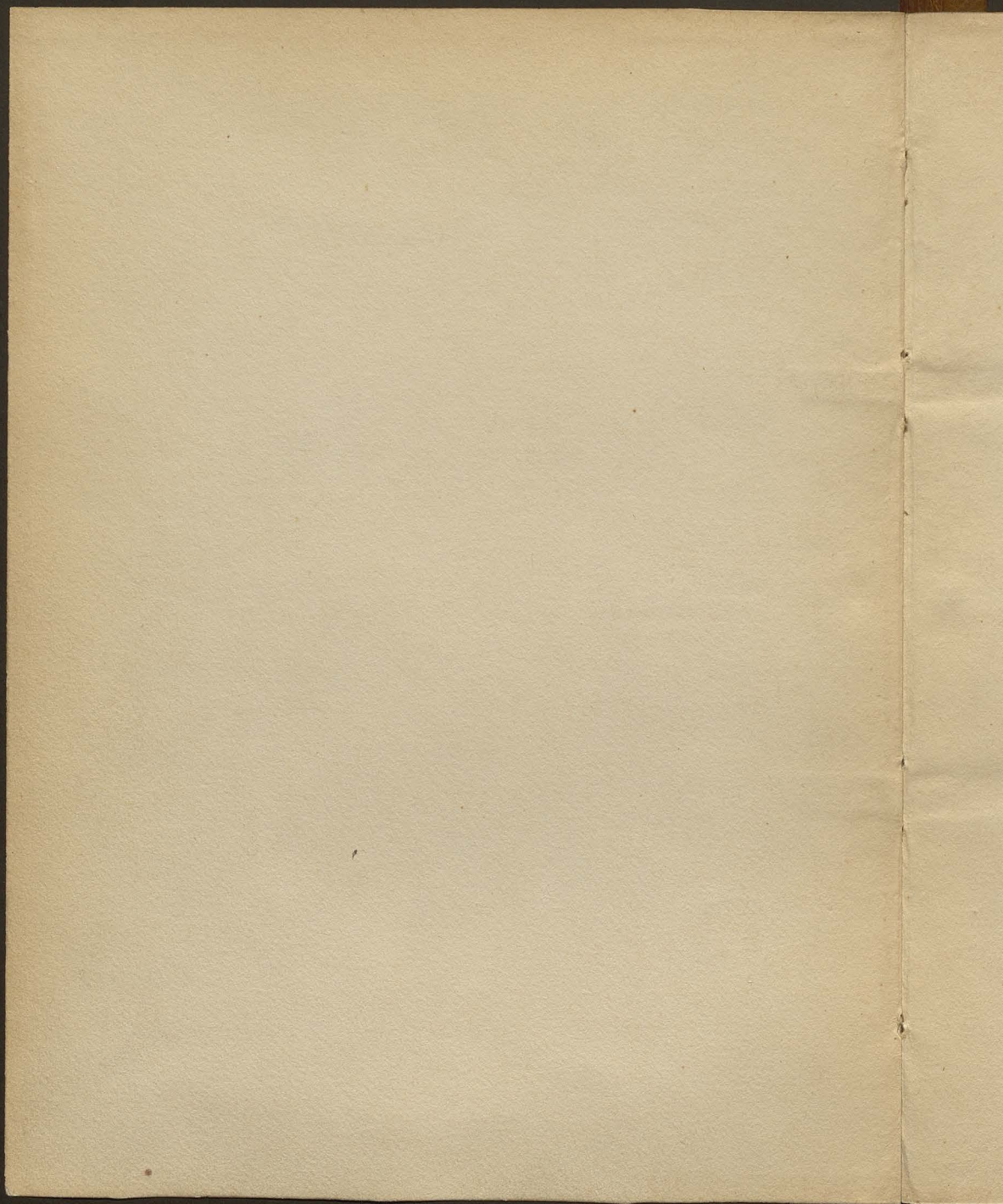
CIMELIA

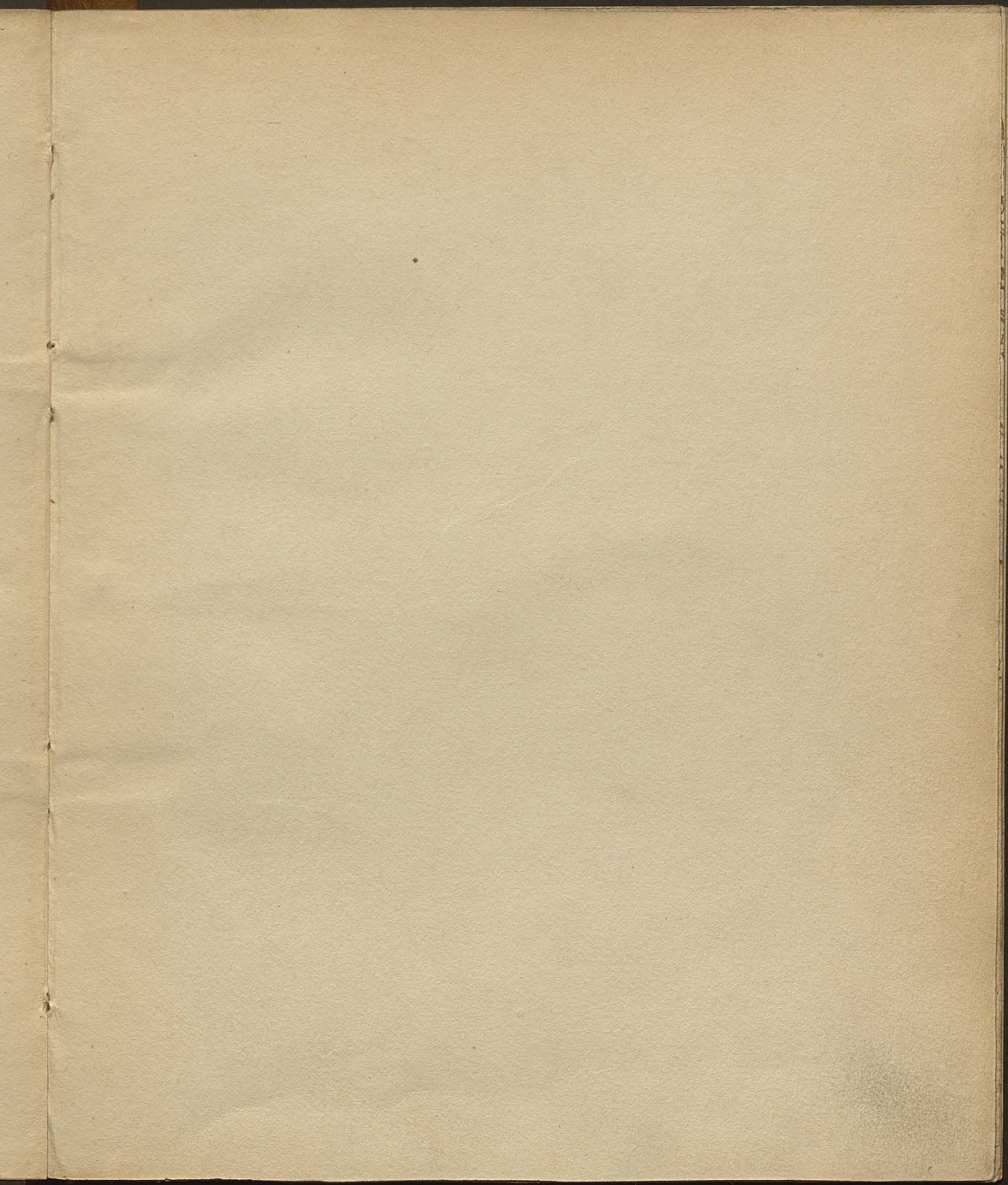
S.W. 138

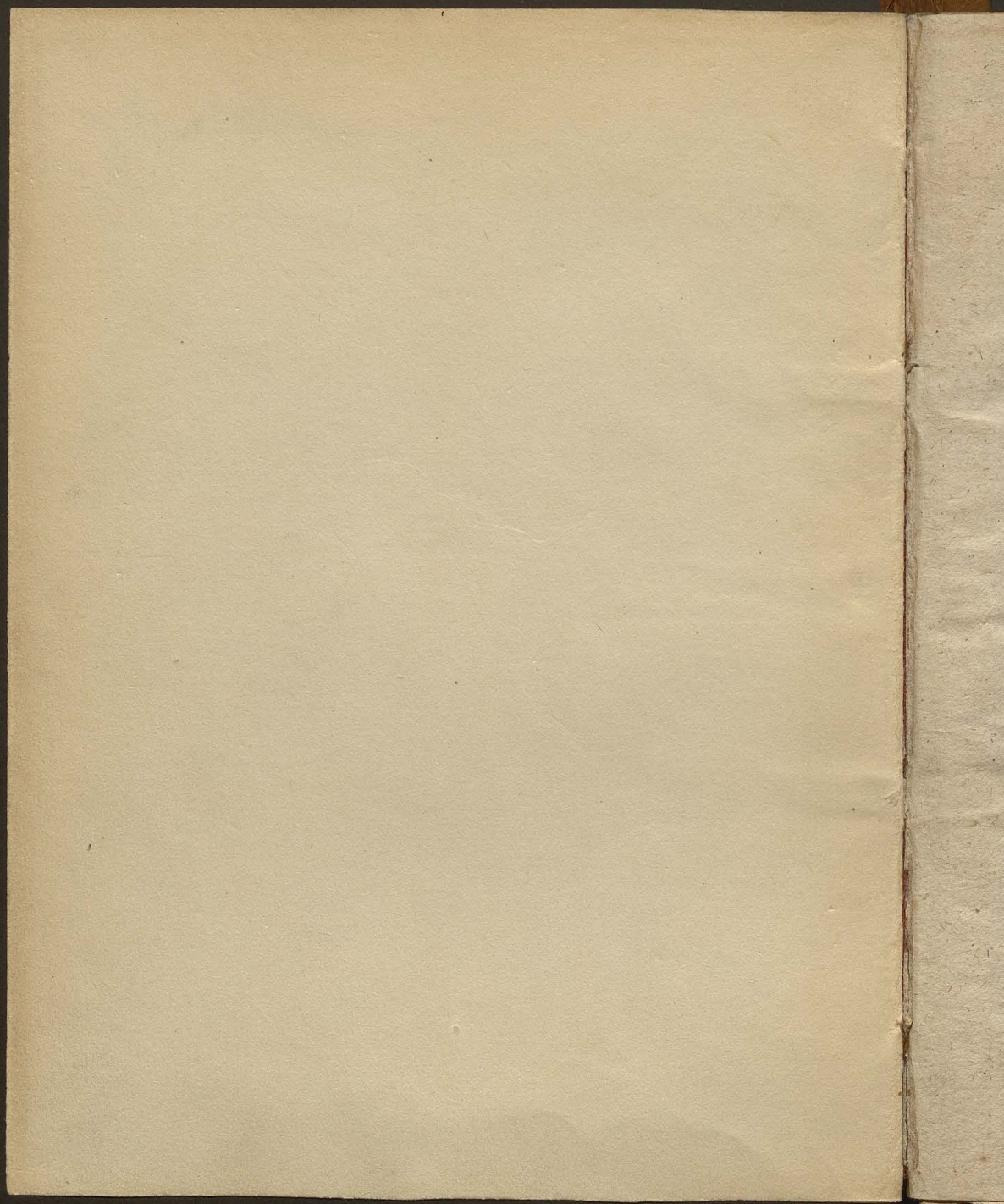

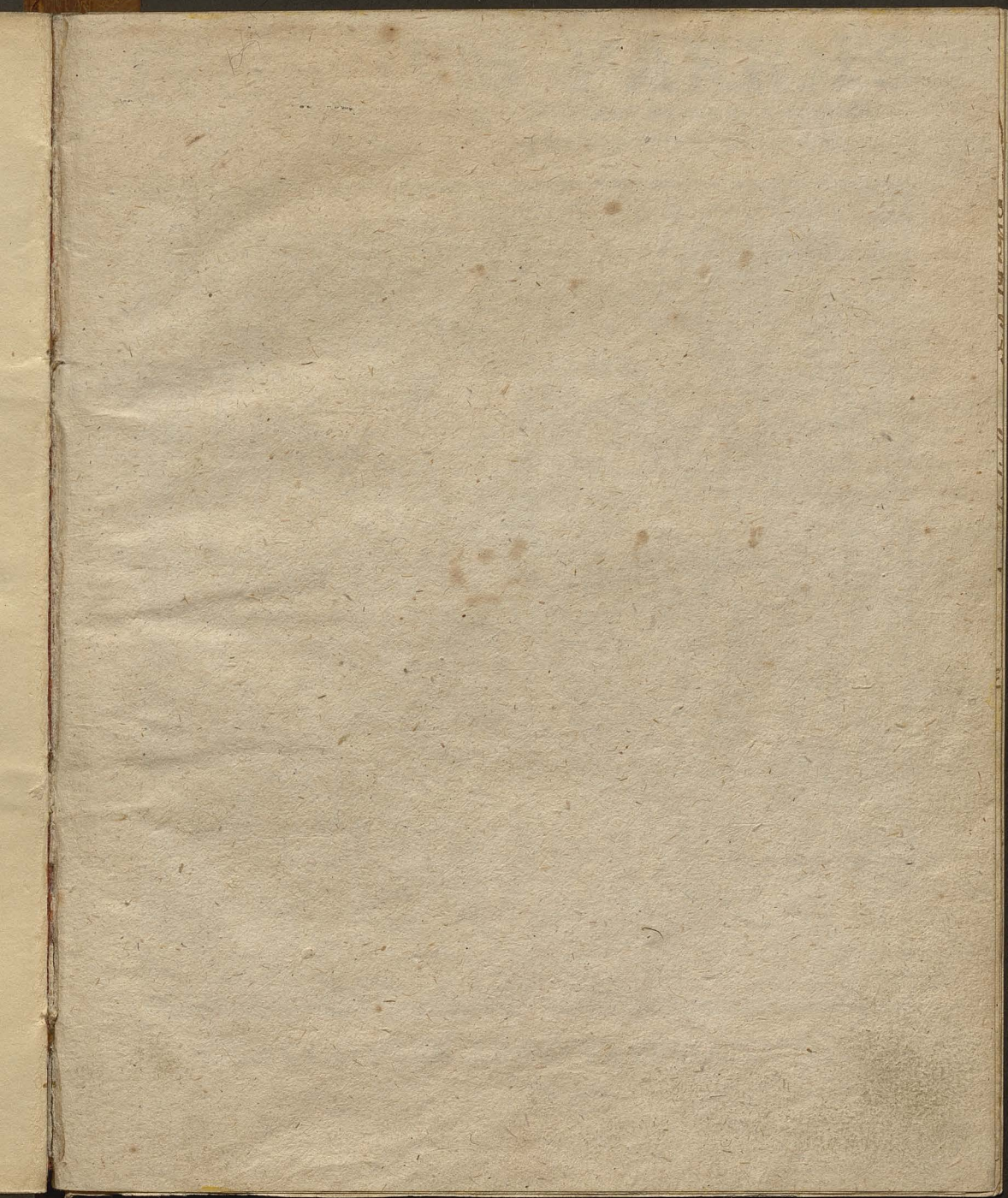

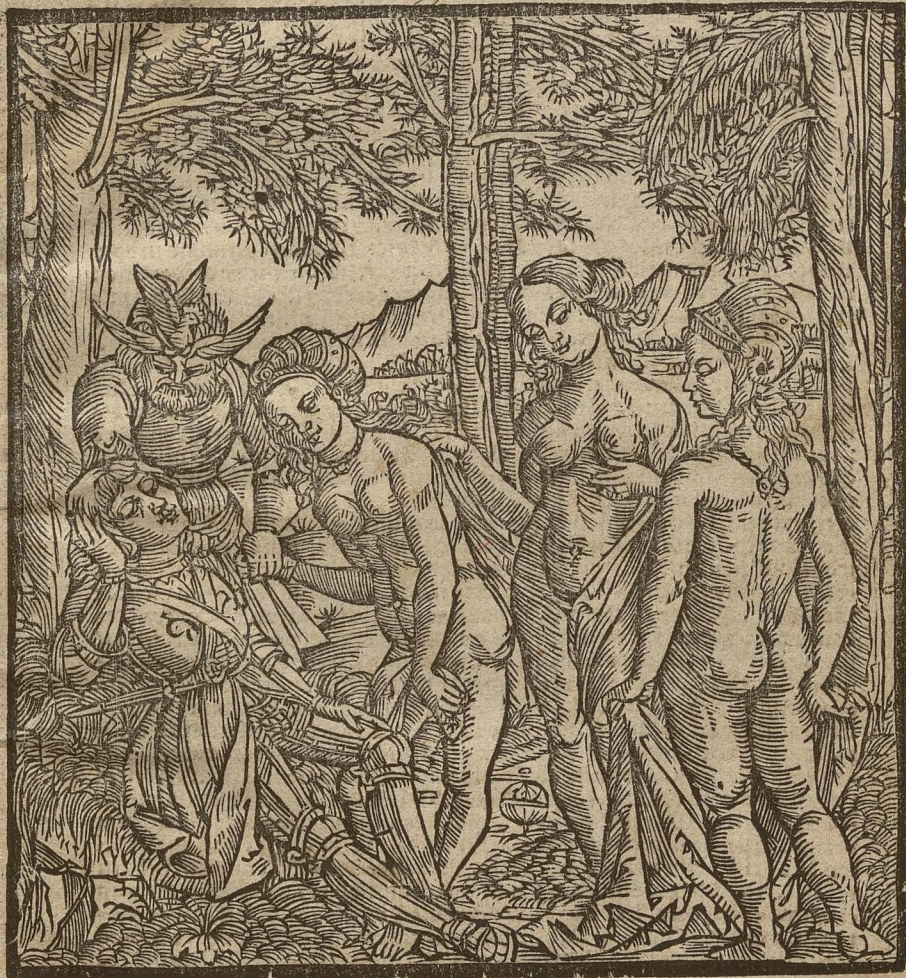

Cim. Q. 4831

mini. Jan.

IVDICIVM PARIDIS

de pomo aureo inter tres deas. Palladem, Iunonem, Venerem,
de triplici hominũ vita, cõtemplatiua, actiua, ac voluptaria,
2us m^o bno grosso

CRACCOVIAE APVD FLORIANVM,

1842

Magnifico domino Nicolao Wolski Castellano. Spectatissimo: equiti as-
sato ac magistro curie serenissime domine Bone Regine Polonie: do-
mino suo gratiosissimo Magister Stanislaus Louicz S. P. D.

Alum hoc intra me diu premebam silentium magnifice domine: co-
gitans qua nam ratione gestor tuor facinororum preclaror calamos:
vel saltem (quum mererum copia obuiat) inlesimam contingerem
partē. Preteriens igitur dura iuuentutis rudimenta: declarabo ut desit opera
militie: qualiter domi: fortisq; egeris donec virtute ppia et meritis in virum
plane euaseris perfectissimū. Nunc tamen offerente sese quadā occasione pre-
senta tuarū laudum sub compendio perstringere collibuit. Sunt quos mola-
liter domi iuuat deducere iuuentam ac veluti implumes cassitas pendere pa-
rentum ex ore. Tu vero tempestiuus positor in patriam redis q̄ exulisti: dedis-
te patriā puerum: recepit vero te multo ornatiorē: imo decus et defensorē
Polonie regni. Minus recto quidē incessisti tramite: a puero enim ut aliū
repetam ingenuus postq̄ in aula nostra Hierusalē imbuitus eo lterio: magna
sedultate constantiaq; tuū excolens ingenuū: mox alta seminare: magna appe-
tere: semper cum magnis cōuersari cepisti. Spernit enim parua magnanimus
leo: magnanimitū deniq; tuū robur nolens se striculis claudere terminis in aper-
tum prodijt campū: nam edocta arte militari: exercitatorq; probe corpore mox
adbelisti curie R. domini Joannis Laski tam nūc archiepiscopi Snesnei et pri-
maris regni Polonie: legatq; nati: qui cernens illam generosi animi tui in-
dultam te suis prefecti aulicis: tibi gratiosus: in te buculq; sibi oblectans.
Discedēs deinde ex regno apud preclarissimū Vladislauū Hungarie Boemiq;
regem fortiter et strenue cōcertasti. Testant innumeri telo tuo fortiter collisi
ex equisq; deturbati: quis inde (ut plerisq; fieri solet) magnam iniuriam re-
portasti. Elegisti post hac grauissimam ad sepulchrum Ebristi peregrinationē
in qua quot inscūritati: quot piculor: terra mariq; exanclati est: declarant
q̄ optime in eade diui Stanislat appense votive tabelle. Constitutus post hac
in curia romana tunc serenissimo Sigisfūdo rege Polonie cum Mosebo con-
cerante nullis modis: nullisq; precibus: nullisq; vīs retineri poterat. quin
maxima pars tante stragis efflo. Et nūc ceteri mallent persequi voluptates ro-
manas: tu celeri equo volitans noctes adisgebās diebus: ne tantū negligeres
cōsuetū tam magnū: tam innumerū: et fere troiano eq̄parandum. Sed dic oro:
dic Hierosolymitane milles quis deus hunc tibi instillauit animū: quis vates
hanc celeberrimā predixit victoriam: ad quā tam magnanimo corde festinabas?
In quo credimus solum deum pugnare pro nobis. O presagam future victorie
mentem: o preclaram vocem et perpetuitate dignam: dum per Louicē urbem
clamānas festinabas. Arma citi arma: perate viri: nunc equis: nunc curribus
opus nunc pectore firmo. Quum vero ad rem perueniū est: senserunt A. oschbi
pectoris tui robur: quo turbine ferri more troiani Enee rotares: quaq; malef-
mole illoꝝ capita contundens: cedebant multi: cadebant innū meri: vii etiam
passim in cantico illius victorie decantat. Iustissime itaq; tot et tantis preces-
dentibus meritis Serenissimus rex Polonie: multis maximisq; te orauit mu-
neribus ac uel suam consortem te magistrū curie eligendo. Tibi itaq; mecenas
pro hoc opusculum de Iudicio Paridis statui dedicandum: quod in defectu
exemplarior sub tuis armis imprimēdum curauit: sub tua manu enim securus
erit liber et magister. Hoc ingenui pueri aule Hierusalē incolē ludere pro-
ponunt: quoniam illis dignū est. Jocos Plautinos: A. enechmosq; ac E. auos
Terentianos et cunuchos plebi relinquendo. Prodeat itaq; ludus sub tuo pre-
conio ex demo illa in qua tu primū minue studia conati uisti. Hunc tu leti-
fronte suscipe: nam nulli magis q̄ tue magnificentiē deseruit. Sis felix ma-
gnifice heros: et pulchra te deus faciat prole parentē. Cracouiē ex aula Hieru-
salem: idie kalendas februaryas. 1522.

ARGVMENTVM TOTIVS SPECTA
CVLI A IACOBO PHILOMVS SO
EDITI. EX FVLGENTIO
MYTHOLOGO.

Dilosophi tripartitā humanitatis vitam esse
voluerunt, ex qbus primam theoreticam, se-
cundam practicam, tertiam philargicam vo-
luere: quas nos latini contemplatiuā, actiuam, volupta-
riam nuncupamus, vt etiam propheta ait. Beatus vir qui
non abiit in consilio impiorū, & in via peccatorū non ste-
tit, & in cathedra pestilentie non sedit. Non abiit, nō ste-
tit, nō sedit. Prima igitur contemplatiua est, quæ ad sa-
pientiā, & veritatis inquisitionē pertinet, quā apud nos
episcopi, sacerdotes, ac monachi, apud illos philosophi
gesserunt: quos nulla lucri cupiditas, nulla furoris insa-
nia, nullum liuoris toxicū, nullus vapor libidinis, sed tan-
tum indagandæ veritatis, cōtemplandæq; iusticiæ cura
macerat, fama ornat, pascit spes. Secunda actiua est, quæ
tantum vitæ cōmodis anxia, ornatus petax, habendi insa-
tiata, rapiendi cauta, seruādi sollicita geritur. Plus enim
quod habeat cupit q̄ quod sapiat querit, nec consyderat
quod expediat, vbi intercedit quod rapiat. Deniq; ideo
non perstat stabile, qui non venit honeste, hanc enim vi-
tam penes antiquos aliqui tyranni, penes nos mundus
omnis gerit. Voluptaria vero vita est, quæ libidini tan-
tummodo obnoxia, nullum honestum reputat bonū, sed
solam vitæ appetens corruptelam, aut libidine mollicur
aut homicidijs cruentā, aut rapina succendit, aut liuo-
ribus rancidatur. Sed hoc penes illos Epicurei ac volu-
ptarij, penes nos huiusmodi vita natura non crimen est,
& quia bonū nemo gerit, nec nasci bonū licet. Id ita con-
syderantes poetæ triū dearum ponunt certamina, id est,

Minervam Iunonē, & Venerem de formę qualitate cer-
tantes. Ideo vero Iovem nō posse hīs iudicare dixerunt,
siue q̄ prefinitū mundi iudiciū ignorabant, siue quia in
libertate arbitrij constitutū homine n̄ crederent. Quod
itaq; si velut deus Iuppiter iudicasset, dammando duas,
vnā tantūmodo terris vitā dimitteret, sed ideo ad ho-
minem iudiciū trasserunt, cui liberū deligendi debetur
arbitriū, sed bene pastor, quia nō vt sagitta certus, & ias-
culo bonus, & vultu decorus, & ingenio sagacissimus.
Deniq; brutum quiddam desipuit, & vt ferarum ac pes-
cudum mos est, ad libidinē limaces visus intorsit q̄ viri-
tutem aut diuicias inquisiuit. Hęc Fulgentius Placiades
non erubuit scribere, quæ si fatui dedignantur legere, se-
prorsus cū vesptilionibus abscondant ne solem videant.

ACTVS PRIMVS.

Prologus.

A spectatoribus silentiū deprecatur.

Historiam priscam Troianō tempore natam.

Turba frequens recolit, consiliumq; Iouis.

Istec Meonijs quondam celebrata camenis.

Mixta iocis varijs seria grata tenet.

Vos spectatores sultis conscendite celsa

Scammata, discreto stant anabarra loco.

Dum loquimur summi coram, mandata tonantis.

Grege lectus sileat murmura Iunto procul.

Tempora gestamus petaso circumdata rubro

Pinnula suspensa est, nec ratione vacat.

Sermo meus volitat passim, caueasq; per omnes.

Spectantes docto conuocat auspicio

Fabula forte rudis precordia vestra iuuabit.

Quæ vitæ triplicis dozmata culta notat.

de profu lūm
infinitū m
habe rem dūm
pūmūm qd
pūmūm qd
atūm mēsi
bis aut dūm
fūm not pūm
na mē. bēni
mēlūm

Meonia vrbs
est a Meonia
Meonia
Meonia

Sulte cels
conuocato
ata vāleat
Cū pūm p
Cū pūm p

Anabarra
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd

anabarra
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd

petaso
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd
pūmūm qd

Quid Venus & Iuno, quid signet diua Minerva
Iudicium Paridis, quid velit, ipsa canit.
Iamq; silete diu, vos histrica turba precatur
Nemo latus moueat publicitusue strepet.
Iuppiter ad mensam positam cum prole sedebit
Diuina, nostros inchoet atq; iocos,

Iuppiter cum deabus ad mensam sedet.

Peleus Aeacides nostro de sanguine cretus
Ad dulces epulas, ad prandia scita vocatus
Me lactus, nataq; meas & numina cæli
Hic Hymeneæ fouens, mensas instruxit opimas
Lætitiâq; parat Bacchi, lepidumq; tribunal
Substituit, virides ramos de vertice pindi.
Et flores sparsit, thalamus quis fulget honestus
Filiolæ mecum stratis confidite lectis.
Exhilarate diem nos nulla molestia vexet.
Sunt procul & curæ, sceptrum nunc cesset acerbum,
Fulminis & lateant penetrantia tela trifurci.
Hoc pietas diuina docet, Ioue digna potente.

Argumentum.

Peleus Aeaci fuit filius, & magnis viuens interfuit re-
bus. Nam cum Meleagro in venationem apri Calio
donij accessit, sic & cum Perithoo aduersus centauros
pugnauit. Huic vt refert Ouidius coniunx fuit Thetis,
aquarū dea, quā Iuppiter amauit, sed ideo cōcubitū eius
neglexit: quia oraculo nouerat ex ea filium nasciturum,
qui maior esset patre, ad hanc tamen obtinendam auda-
ciam viresq; fuere oportunæ. Nam quū Peleus consilio
Prothei senis eam die qua dam cepisset ipsa in varias mu-
tata formas adeo eum exterruit vt dimitteret ab eo Qui
ad Protheum rediens ab eodē sibi suūsum, sed ne mutas

A. iij.

tiones illas timeret, quinimo in tenendo eam pseueraret
quia si fecisset ipsa desyderio suo cederet. Peleus die se-
quenti quū dormiente eam in antro comperisset, cœpit
illam. Ipsa vero more suo in varias versa formas, quū eū
tenentem sentiret, in ppriam rediens in coniugium eius
consensit. Porro Iuppiter ad eorū nuptias omnes conuo-
cauit deos, præter discordiam. Quæ indignans quū cer-
neret Iunonem, Palladem, & Venerem inuicem ex parte
vna sedētes, sumpto aureo malo, illud inter eas proiecit,
dixitq; Digniori detur. Ex quo confestim inter eas sedi-
tio orta est, quū vnaqueq; se digniorem diceret. Et quū
de hoc Iuppiter inter eas noller ferre sententiā, ad Paris-
dem qui in sylua Ida morabat, misit eas. Is vero ob pro-
missam sibi a Venere speciosissimam mulierem, spretis
aliarū oblationibus, Veneri tanq; digniori tradidit.
Quæ illi raprum Helenæ concessit, ex quo subsequutū est
Troianū bellum, & occisus Achilles: qui ex nuptijs illis
ad quas non fuerat vocata discordia, natus est.

Discordia proscit aureum pomum, in quo
scriptum erat, Detur digniori.

Sic sine me lepidō celebras conuiuia ludo
Iuppiter, & cæli numina cuncta vocas.
Sic sine me choreas agis ad spectacula molles,
Præponisq; tuas vndiq; filiolas.
Vxor adest Iuno, cuius plerumq; sequuta
Iussa, quibus voluit sæpe nocere tibi.
Nil ego comēui, q̄ me secluserit vxor
Pronuba, vel Peleus atq; superba Thetis,
Sed ne læticię vestrę sit gratia perpes,
Et sit lætus Hymen, & solidatus amor.

^{Proscio} Proscio pomum, moueat quod iurgia dura
Tu censor scripti Iuppiter esto mei.
^{Tres} Tres adsunt diuæ, quarum formosa videri
^{Quelibet} Quelibet efflictim, solaq; pulchra cupit.

Mercurius discordiam taxat.

^{Quid} Quid tu cælicolum lepidos discordia lusus
lucundosq; dies contaminare cupis.
^{Quæ} Quæ te ceritam rabies, quod Palladis Oestrum
Te rapit, & stigius quis furor exacuit.
^{Vt} Vt cupias pacem nunc interrumpere dulcem,
Conuentusq; tuo frangere dissidio
^{Tu} Tu potes vnanimis fratres disiungere, tecum
Sunt lites, rixæ, iurgia, liuor edax.
^{Quis} Quis vates posset proprias describere formas
Inuidiæ, turpes vel memorare notas.
^{Pallescit} Pallescit semper facies, frons stigmate foedo
Tosta riget, tabo squalida bucca putret.
^{Horrescunt} Horrescunt crines, & circum tempora serpunt,
Cerberæ fraudes, vipereusq; dolos.
^{Liur} Liur in ore sedet, macies in corpore toto
Inconstans oculus, fulgurat ex acie
^{Spuant} Spuant ysq; genæ, dentes rubigine frendunt.
^{Quis} Quis aceret iustos innocuosq; viros.
^{Cor} Cor plenum fellis gestat linguamq; colubris.
Sen per vt ad nutum dira venena spuat.
^{Risus} Risus abest aliquando subest, quum fallere gestit.
Dissimulas astum, perniciemq; grauem.
^{Gaudet} Gaudet in aduersis hominum, sed prospera fato
Successosq; bonus lachymat atq; dolet.
^{Tu} Tu tibi sola nocet, intabescisq; nocendo
Te dolor, & curæ lancinat anxietas.

Solam Illo
+ In te suspendis laqueo, quo perdere tentas
Forte alium, bestia digna vadis.

Iuppiter cōmittit Mercurio vt Paridem
in iudicem constituat.

f. Mer. solo
Vade citis pedibus, rapidis suffultus & alis
Ad Paridem contende meū, qui dormit in Ida
care
Solares vitans radios ouiumq; vagantium
Depāscens sub fronde greges, dic illico surgat.
Et mea gratuito vultu mandata capeſſat
Iudicet ipſe deas, quæ ſit formoſior, atq;
Dignior hoc pomo fulgenti, conſule rebus
Fili docte meis, nec ſit mora tarda petiti.

Mercurius loquitur ad Paridem
ſub arbore iacentem.

Mandata
Iuppiter officium gradibus nunc exequor altis
Impoſuere modo quod tua ſceptra mihi.
Vado libens propere griſeum qui porto galerum
Atq; ad Dardanum credita iuſſa feram
Surge Paris, mollem de lumine terge ſoporem
Exue de pexas abſq; pudore tozas.
Indue nunc trabeam, regales accipe veſtes
Tezeus ipſe vocat, Aeacidumq; genus.
Formoſitatis adeſt certamen, ſuſcipe pomum,
Te diſſoluetur iudice rixa grauis.
Libera vota, tenes te corruptela remulcens
Nequaꝫ rapiat, vt placet exequere.
Te penes arbitrium cenſure ſtabit, & ingens
Pugna deum, lites dirime fortuitas.

ACTVS SECVNDVS.

Paris loquitur ad Iouem se voluntarium
ostendens, licet impar sit tanto iudicio.

Per tua Mercurius volucer mandata vocauit
Me syluis habilem, consilijsq; rudem.
Ecce mihi tribuit pomum, quod pulchrior inter
Tris diuas capiat, atq; polita magis.
Seditiosa nimis res est, dubiosaq; rixa
Quæ me suspensum sollicitumq; facit.
Attamen ad nutum presentem Iuppiter adsum,
Vt peragam iussis congrua vota tuis.

Ganymedes iubet surgere deas.

Surgite de solio regali, surgite nymphæ
Formosæq; deæ, surgite, tempus adest.
Surgite tempus adest, coeptam discindere litem
Fortis Alexander dissidiumq; parat.
Auscultate virum cui formæ conferat ille
Præmatum, sellas linquite purpureas.
Nec mora vos tardet, magnos promittite montes
Pollicitis diues quelibet esse potest.
Verbis blandisonis iuuenem mulcere vel amplis
Frangite muneribus, diuitibusq; bonis.

Pallas loquitur ad Paridem, & promittit sapientiam.

En tibi Priamides magni certamen honoris
Iuppiter imposuit, iudiciumq; graue.
Aspice nec modici res est tibi credita facti,
Quelibet inter nos pulchrior esse cupit.

Sed mihi iam primas partes adiudico, quū sim

Nata Iouis, nullo semine nata dea.

De cerebro summi mife progenerata tonantis

Sum magis hoc pomum nunc celebranda tuo;

Non ego corporeos fastus, mollesue lacertos,

Non frontis iactio candida signa mee.

Non ego diuicias non arcas iacto capaces.

Thesaurum foueo quem fata nulla terent.

Si mihi Priamides pomum decreueris aureum.

Prestabo sophiæ dogmata culta tibi.

Et dabo q̄ sapias nature arcana potentis

Et dabo q̄ possis semper habere modum.

Me duce lydereum prudens spectabis olympum.

Spectabis niuei lactea signa poli.

Me duce cælicolas nosces, superosq̄ potentes

Cognosces, quicquid astra serena gerunt.

Me duce diuinas artes secretaq̄ rerum.

Atq̄ actus hominum, miraq̄ cuncta scies.

Aspice quem sophiæ faciant penetralia, qualem

Incluta constituat philosophia virum.

Rebus eges nullis, regum de sanguine natus.

Hæres accipies en bona multa patrum.

Qui latrices nostri sacratos numinis haurit

Constans & dexter, prouidus acer erit.

Pectus habet solidum propellit inania vota.

Continet & stabili pectora recta gradu.

Iudex ipse sui, nec vani murmura vulgi.

Curat, securus tempora grata tenet.

Non moritura tibi, nec vanæ munera laudis.

Polliceor, sed enim domi beata feres.

Da precor hoc pomum, non est formosior villa.

Ex animo, nisi vis corporis illecebras.

Ad vultu
pallidus
pallidus
Cerebro
Sunt felle
me

Et hinc
augit
mali
pallidus

Ad vultu
pallidus
pallidus
Cerebro
Sunt felle
me

hic dicit
extende
manum
ad ponde

Et hinc
augit
mali
pallidus
Sunt felle
me

Iuno ad Paridem & promittit honores & regna.

En soror & coniunx magni veneranda tonantis.

Adsum, nec pomum cunctor habere tuum.

Non est me mulier totius pulchrior orbis

Vlla, nec in mundo ditior esse potest.

Iuppiter ille mihi primos decrevit honores.

Me uxorem petijt coniugiumq; meum.

Inter cælicolas nymphas, mihi prima potestas

Tradita, me primus suscipit ecce thorus.

Quod volo quod iubeo, seruabit cælicus ordo

Ad nutum viuut Iuppiter ipse meum.

Aspice quid facias nostris modo consule rebus.

Da pomum fuluum, da mihi Priamides.

Nec te dimoueant suadentis verba Minerue,

Debentur manibus aurea poma meis.

Quid tibi de sophia, quæ rerum grandia spondet

Dognata quæ sapiens consiliumq; refert.

Quid tibi naturæ spectatus proderit, aut quid

Extolles oculos candida ad astra tuos.

Vana tibi spondet Pallas, nec spectat ad illam

Pomiferum munus, pulchrior ipsa vocor.

Non frustra tantos mihi condonabis honores.

Præmia te meriti sunt secutura tui.

Scis quod ego cunctas scepro regina potenti

Possideo gazas, regnaq; magna rego.

Me duce diuicias regum, trabeamq; micantem,

Et currus validos semper habere potes.

Ex Arabum venis, ex Lido verritur agro, auro

Quicquid, ad aspectum seruiet vsq; tuum.

Quicquid habet Cresus, quid pugnax ipse Darius.

Quid regum soboles, purpureumq; genus.

B ij

Quod tenet & pontus quod totus possidet orbis
Quod videt Eous phœbus & occiduus
Me duce victrici dextro gladioq; tenebis.
Rex eris indomitus, imperioq; potens.
Da pomum nitidum, nec me formosior vlla
Sit modo Priamides, sic quoq; iustus eris.

*Ex-
ten-
tationem
ad paridem*

Venus ad Paridem, & spondet Helenam
& voluptates.

Excelsam sophiam promisit docta Minerva
Et contemplatus pectoris æthereos.
Promisit superum sedes rerumq; latentes
Secessus, animi cōmoda multa quoq;
Diuitias amplas siquidem Saturnia luno
Et tibi regales ecce spondit opes.
Te regem Phrygiæ statuit tibi pergama celsa
Promisit, patriæ testaq; magna tuæ
Accipe Priamides, Veneris promissâ loquentis.
Da quoq; nunc placidas ad mea verba moras.
Non tibi polliceor sophiæ spectacula diuæ,
Non gazas auidas, imperiumue potens.
Filius es regis, quo vix modo ditior vllus
Vixit magnanimo qui tibi sceptrâ dabit.
Tu sapijs vsq; satis non te spectare decebit
Vel cursus cæli stelliferosue polos.
Nil ad te sophiæ spectant monumenta sacratæ.
Hanc curam senibus, da quoq; philosophis.
Nec tu pauper eges opibus, qui regna paterna
Hæres expectas, imperiumq; Phrygum.
Aspice Priamides quales prestare triumphos.
Delicias quantas vel tibi rite queam.

*hic dicit
inducendo
ad passade*

*hic se dicit
conuertere
ad paridem*

*hic se dicit
conuertere
ad paridem*

*subdit
cum
sponam*

Delicias promitto tibi, mollesq; puellas
Corporis illecebras, polliceorq; tibi.
Iucundos cithare modulos, plectrumq; sonoru
Spondeo, lasciuas atq; in amore vias
Lusus, & risus & cantica plena iocorum
Et tibi sorbenti basia blanda dabo.
Quicquid habere cupis, volucer tibi sponte Cupido
Præstabit, votis seruiet atq; tuis.
Si me formosam pomo donaueris aureo.
Si me præcipuam dixeris esse deam.
Inter reginas Græcas, pulchrasq; lacénas
Ledeam niueam sponte dicabo tibi.
Et molles Helenæ risus tibi spondeo, quid vis?
Quod magis efficiam pignora certa tenes?
Da modo descriptum pomum, te iudice dicar
Pulchrior, his nymphis, atq; polita magis.

R. Spondet Paris, & dat pomum Veneri.

Et si pastoreo, frondosis natus in antris.
Ductavi pecudes, lanigerosq; greges.
Expers consilij, quem nec providentia rerum
Edocuit, stabulis aptior aut triuijs.
Me tamen ad grandem litem Cylenius ales
Acciuit, pomum credidit atq; mihi.
E nostris vtinam manibus reuocaret olympi
Hoc pomum domitor iudicijq; parens.
Iudicium formæ præsens sudore laborat
Et caput in sensus distrahit innumeros.
Virtutem Pallas spondet, Saturnia regni
Sceptra superba, leues & Cytherea iocos.
Virtus est pulchrum precium, do numq; fatemur
Regius imprimis est & amandus honor.

B. iij

Blanda voluptatis nec præmia sunt fugienda,
Quid iudex faciam, quidue petitus agam,
Virtutem non curo grauem, sophiæq; penetral,
Quid mihi de superis rebus, & æthereis.
Quid mihi de regnis, quum nulla beator ora
Sit terris patrijs, Iliadumq; solo.
Sceptra parens Asiæ stabili d'issima iure
Possidet, hæredem me facietq; suum.
Solas delitias, solas quoq; corporis huius
Posco voluptates, mellifluosq; iocos.
Te Cytherea Venus tanto nunc dignor honore
Ut capias formæ præmia digna tuæ.
Pollicita es nobis Helenam iurata Lacenam
Seruabisq; fidem non dubiosa tuam,

Palladis minæ in Paridem.

Ex quo spreuisti cælestes Pallados artes,
Virtutisq; sacre munera, stulte Paris,
Sentiet exitium Priami fortuna superbi
Diues & ex alto cardine Troia ruet.
Sum dea Martis atrox, in te miseranda citabo
Prælia, Gorgoneis incipienda tubis.
Exacuem Graios aduersus pergama gentis
Spectabisq; tuæ funera mœsta Paris.

Iunonis minæ in Paridem.

En modo spumifere Veneris spurcissima forma
Iudicio Paridis vicit vtramq; deam.
Non impune feram, quæ sum Iouis anxia coniunx,
Quam tenet & nitidi regia prima throni,

^{non} Nunc superest Bellona ferox, quæ dira sonabit
^{bellum} Classica quæ cedes innumera sc̃q̃ dabit.
^{bellum} Tela trifurca manu capiam tendamq̃ per arces
^{bellum} Pergameas, nostro numine troia cadet.

Venus ad Paridem.

^{non} Nil te cōmoueant tantarum verba minarum,
^{non} Garrula nil Troiæ luno nocere potest.
^{non} Horrida nec timeas iratæ Palladis arma.
^{non} Me quoq̃ filiolum Iuppiter ipse colit.
^{non} Vade Paris, capiesq̃ tui foelicia dona
^{non} Iudicij, cures hæc maledicta nihil.

Duo gladiatores certant pro ser̃to Veneris.
Bithus.

^{non} De ramo viridi sertum contexuit alma.
^{non} Cypria, quod tollat nunc pugil indomitus.
^{non} Iuppiter assensit, nostros spectabit & actus.
^{non} Applaudet nostris gestibus & populus.
^{non} Si placet ergo tibi gladios torquere micantes.
^{non} Et dare vel punctum verbera dura pati.
^{non} Si placet & faciles motus formare, vel artus
^{non} Pungere rumpheis, velq̃ salire palam.
^{non} Accipe nunc ensis capulum, contende vicissim
^{non} Sertum indipisci, quod dabit alma Venus.

Bacchius.

^{non} Non ego iam vereor tecum pugnare tonantis.
^{non} Impiger ad nutum qui mea facta probat.
^{non} Intrepidus nuncq̃ fugi certamina, quæ sunt
^{non} Præmia victricis non peritura manus.
^{non} Me fortem reddunt populi subsellia docti.
^{non} Me sertum Veneris non finit esse rudem.

Sæpe corolla mihi cessit dum victor harenam
Pisæam tetigi romulidumq; forum.
I, cape rompheam, sta contra fortiter, vrge
Magnanimum pugilem candida dona manent.

Verba Veneris pugiles coronantis.

Candida ferta viris dono quos docta palestra
Spectauit pugiles fortis vterq; satis.
Accipite has virides crinali fronte coronas
Pugnaces homines talia ferta decent.

ACTVS TERTIVS.

Paris ad Helenam.

Salue femineum decus o Ledeæ salutem
Opto tibi facilem, perpetuumq; diem.
Dijs ago nunc grates, q; te mea candida nympha
Affari potero dulcibus alloquijs.
Accipe quæ so meas pacata fronte loquelas.
Obstet iam nullus ad mea verba pudor.
Propter te venio, sulcaui nauibus æquor
Turgescens, patrios deseruiq; lares.
Te mihi promisit sponsam propriamq; dicauit
Cypria, te mecum nunc & abire iubet.
Huc ego diuino monitu superumq; fauore
Aduhor, auspiciū ledere dura caue.
Præmia iusta peto, Paridis modo consule voto.
Promisit thalamo te Lytherea meo.
Ferreæ non mihi sis non sis mihi faxea vultum
Nunc ostende pium mellifluaq; genas.
Te mihi constituo dominam, sceptroque potenti
Præficiam, mecum fœdcre iuncta veni.

Helena responderet.

Hospes ad Oebalium ventosa per æquora litus

Venisti, acceptus hospicioꝝ meo.

Virꝝ meus claro te pertractauit honore

Custodem statuit ad sua regna phrygeni.

Non satis admiror ꝑ te fiducia tanta.

Raptat & ad crimen tam male sanus ades.

Est hæc recta fides, sunt hæc monumenta pudoris.

Hospitij sanctum contaminare thorum.

Rustica sim sane, dum non contemno pudoris

Integra iura mei, coniugijꝝ fidem.

Bella mouere cupis, dum me sic fallere tentas

En Menelaus abest, qui tibi sceptrâ dedit.

Non me lasciꝝ Veneris mandata citabunt.

Laudatrix Venus est insidiosa mihi.

Desine molle præcor iussu conuellere pectus.

Nolo tuum spoliū præda vel esse tua.

Non diuos superos, non fulmina celsa timeſco.

Nulla pudicitie damna ferenda reor.

Sed tamen vsꝑ placet, te magno numine raptum

Immensis Helenam præposuisse bonis.

Hoc mouet imprimis animum me præmia laudum

Inter spartanas emeruisse nurus.

Iudice ꝑ pariter te formosissima dicor

Munera sunt operis nunc statuenda tui.

Tecum irem facile, si saluo iure liceret.

Ad nemus Idæum, vel Simoentis aquas.

Ah vereor thalami posito sacrata pudore

Frangere iura furens, & muliebre decus

Tu nimium properas, specta, felicior aura

Adueniet, voto quæ sit amica tuo.

Cupido transfigit Helenam;
& sic abit cum Paride.

Idalię iussu Veneris, matrisq; valentis.
Prodeo Ledeam queroq; Tyndaridem.
Extensam pharetram, celeres quoq; vibro sagittas.
Frangere quę silices, duręq; saxa queunt.
Nil obstat telis nostris hæc Aenea castra.
Hæc penetrant chalibem, hæc adamantia terunt.
Fortia corda virum, muliebreg; pectus adurunt.
In cunctos homines imperiosus ago.
Sum puer insipiens, fatuos mea verbera reddunt.
Sum cæcus, cæcant tela petulca viros.
Alatus videor, celer est quia semper amator.
Inconstans, fallax, mobilis atq; levis.
Hæc punctura rapit mendicos & locupletes.
Torosos iuvenes, decrepitosq; senes.
Hæc rapit & monachos, & clerum relligiosum.
Spicula sunt arcus imperiosa mei.
Te Ledeam meos cogam sentire calores.
Vt facias matris iussa petita meę.

Abscedit Paris cum Helena fit chorea & fistulatio.

Prima rustica.

Iussit pulchra Venus facilem saltare choream.
Nos modo villanas, pastoriasq; nurus.
Adsumus in gyrum pedibus saltare citatis.
Vobiscum cupimus, ite salite palam.

Secunda rustica.

Opilioni
Opilioni
Opilonis amor lasciuiaq; verba vocarunt
Me dudum ad saltus, mollisonosq; choros.
Pareo mandatis Veneris, saltare cupisco.
Nunc cum villano, qui meus ignis erit.

Tertia rustica.

Quamq̃ rugarum sulco sim fœda senili.
Ex oculis lippis & fluit vsq̃ mador.
Vobiscum tamen hanc cupio ductare choream
Ad quam corripuit me cytherea Venus.

Responsio pastorum.

Non erit ingratum nobis pastoribus, aptos
Cum vetulis saltare choros, gyroq; reflexo,
Ad sonitum cytharæ varios intendere motus.
Nil nos cunctamur, fundat modo fistula cantum

ACTVS QVARTVS.

Menelaus conquerit̃ abductam vxorem esse.

TRistia fata queror proh, consultissime frater.
Immensi sceleris & tibi facta cano.

Immensi sceleris & tibi facta cano.
Lamentor grauibz curis affectus, & a cri
Crimine confusus, turpia gesta domus.

Nuper ad hospicij tutissima iura receptus
Dardami Priami filius ipse Paris.

Laticius nostris foris, lectoq; decenti
Molliter acceptus, colloquioq; pio.
Illius & fidei discedens omnia mando.
Vxorem teneram, filiolanq; meam.

[illegible]

Regnum
Credo domum sceptrumq; meum, gazaq; reclusas.
abstrahere
Substituto manibus oppida cuncta suis.
Rem
Quid fit me latio simulans absente pudicam
Stultitia
Polluit vxorem, coniugiumq; secat.
Suavis
Abduxit properans Helenam, fregitq; sacratæ
Voluntatem
Pignus amicitiae, candidulamq; fidem.
Uoluntas
Nauibus erectis Troianas vectus ad oras.
Uoluntas
Securus prædæ monstrat ubiq; suam.
Uoluntas
Quis tollere potest hæc latrocinia foeda.
Uoluntas
Querere vindictam nemo vetare potest.
Uoluntas
Hanc perdam dextram potius q̃ crimina tanti.
Uoluntas
Dimittam sceleris, turpiloquiumq; nefas.
Uoluntas
Vindictæ mediter solatia, pergama celsa.
Uoluntas
Armatus quatiâ tempore forte suo.
Uoluntas
Adsis quæso meis rebus charissime frater.
Uoluntas
Et fer opem fratri, suppetiasq; tuo.
Uoluntas
Sis socius, fidusq; comes, te iniuria facti
Uoluntas
Nunc pariter moueat, argolicosq; duces.

Agamenon respondet & pollicetur
operam suam.

Uoluntas
Me tua comouit frater, miseranda querela.
Uoluntas
Stygimatis accepti, liuidulumq; nefas.
Uoluntas
Tecum lamento pariter tecumq; vicissim.
Uoluntas
Communem causam sollicitatus ago.
Uoluntas
Proh scelus infandum, quo clam tua pignora fregit.
Uoluntas
Hospicijq; fidem raptor inersq; malus.
Uoluntas
Dij superi perdam hominem, furemq; dolosum,
Uoluntas
Ausus qui castum contaminare thorum.
Uoluntas
Crux mala, vel laqueus vesani guttura frangat,
Uoluntas
Esca fiet volucrum piscibus atq; freti.
Uoluntas
Nusq; tuta fides, absens tua scepra dedisti.
Uoluntas
Illius ad nutum, Tyndaridemq; tuam.

Abduxit nuptam sanctissima foedera rupit
Hospitij, gazas abstulit atq; tuas.
Vlcisci cupio presens, nec differo motus
Bellorum subitos, martijonasq; tubas.
Argolicos proceres ad prelia magna vocabo.
Sponte parant getici bellica tela dei.
Tydides, Telicerq; ferox, & promptus Vlixes.
Ajax has causas, Antimachusq; fouent.
Nestor facundus, stelenusq; micantibus armis.
Suscipient belli munera, prompta truci.
Et princeps Dolopum veniet formosus Achilles.
Flos quoq; Graecorum raptus ad arma ruet.
Quid nos commissi sceleris conuitia tardant.
Quid mora confessum detinet auspitiū.
Adsis prece celer Priamog; indicito bellum.
Et Paridi iacito relaq; nostra procul.

Preco indicit Troianis bellum.

Iliadum reges audite ferocia iussa.
Quæ comendauit fortis Atrida mihi.
Prelia Graecorum vobis denuntio iusta.
Telag; nunc manibus credita voluo meis.
Non licuit Paridi, Danaum pia foedera regum.
Frangere, commissos & violare thoros.
Tristia fata luet, casus tentabit atrox.
Criminis & meritum sentiet exitium.
Graecorum stet saluus honor, vos iure vetusto
Admonui, liricen classica dira Ioner

Vitæ voluptariæ comendatio
pro Venere.

molle *ferre*
Blanda voluptatis modico sermone referre
bona *mellitulas* *delicias* *scilicet* *potest*.
Quis bona, mellitulas deliciasque potest.
inter *tres* *hominum* *vitas* *multi* *sola* *voluptas*
Inter tres hominū vitas, multi sola voluptas
corporis *est* *cordi* *cetera* *vana* *puto*.
Corporis, est cordi, cetera vana puto.
illa *dat* *illecebras* *risus* *&* *gaudia* *prestat*.
Illa dat illecebras, risus & gaudia prestat.
dat *molles* *thalamos* *blanditiasque* *thori*.
Dat molles thalamos, blanditiasque thori.
semper *agit* *ludos* *conuiuia* *dulcia* *tractat*.
Semper agit ludos, conuiuia dulcia tractat.
moestitiam *frontis* *exhilarata* *fugat*.
Moestitiam frontis exhilarata fugat.
nyses *latices* *&* *pocula* *crebra* *ministrat*.
Nyseos latices, & pocula crebra ministrat.
et *peragit* *celeres* *ingeniosa* *choros*.
Et peragit celeres ingeniosa choros.
spirat *achemenios* *flores* *lasciuia* *voluptas*.
Spirat Achemenios flores lasciuia voluptas.
quis *ungit* *niueas* *delitiosa* *genas*.
Quis ungit niueas delitiosa genas.
mollibus *in* *plumis* *vitam* *sinit* *esse* *quietam*.
Mollibus in plumis, vitam sinit esse quietam.
otia *dat* *lentis* *non* *fugienda* *viris*.
Otia dat lentis non fugienda viris.
hanc *circum* *volitant* *solatia* *cantica* *risus*.
Hanc circum volitant solatia, cantica, risus.
ebrietas *ruftus* *amplaque* *vasa* *madent*.
Ebrietas ruftus, amplaque vasa madent.
quicquid *auent* *homines* *largitur* *blanda* *voluptas*.
Quicquid auent homines, largitur blanda voluptas.
quæ *sine* *rugosa* *lumina* *fronte* *tenet*.
Quæ sine rugosa lumina fronte tenet.
edere *sæpe* *iubet* *taxillis* *ludere* *monstrat*.
Edere sæpe iubet, taxillis ludere monstrat.
haustibus *alternis* *prelia* *plena* *docet*.
Hauftibus alternis prelia plena docet.
ergo *mortalem* *quā* *te* *cognoueris* *esse*.
Ergo mortalem quā te cognoueris esse.
exple *delicijs* *lubrica* *membra* *vagis*.
Exple delicijs, lubrica membra vagis.
aetas *nostra* *fugit* *post* *mortem* *nulla* *voluptas*.
Aetas nostra fugit, post mortem nulla voluptas.
in *cineres* *tandem* *spes* *moritura* *redit*.
In cineres tandem spes moritura redit.
dum *potes* *illecebris* *indulge* *cura* *nec* *acris*
Dum potes illecebris indulge, cura nec acris
te *rapiat* *placeat* *hæc* *tibi* *vita* *magis*.

Commendatio vitæ actiue pro Iunone.

Vita *voluptatis* *Veneri* *sacrata* *procaci*.
Vita voluptatis Veneri sacrata procaci,
est *laudata* *vago* *carmine* *nec* *merito*.
Est laudata vago carmine, nec merito.
non *famam* *celebrem* *non* *cantica* *sacra* *merentur*.
Non famam celebrem, non cantica sacra merentur.
spumose *Veneris* *forda* *ministra*.
Spumose Veneris forda ministra.

Concha marina fuit spurco de semine nata,
 Quæ modo precipuum gliscit habere gradum.
 Iunonis vitam potius laudare paratus
 Scilicet actiuam, talia verba cano.
 Iuno iuuans actus hominum, vitæq; ministrans
 Commoda, festiuo carmine digna manet.
 Ex humili multos mortales sorde leuauit.
 Exornat passim quos trabeatus honor.
 Hæc largitur opes thesauros donat avaros.
 Cautra fugit damnum, pauperiemq; fugat.
 Efficit hæc celeres animos, hæc pectora prompta
 Erigit, vsq; petax, ocia nulla colit.
 Hæc mercatorem postremos mittit ad Indos
 Vita, peregrinis insatiata bonis.
 Hæc aulas procerum querit, solioq; superbo
 Assistit regum munia clara regit.
 Hæc foris atq; domi cõmissa negocia rerum
 Temperat, & curas, consiliumq; subit.
 Hanc circumstunt industria, cura, laborq;
 Mens vigil, & lucri sollicitudo grauis
 Illa sui cupidos locupletos reddit alumnos.
 Publica dat proprio iure magisteria.
 Quæ storem facit hunc, illi fulgentia sceptræ.
 Regnorum tribuit, huncce per astra leuat.
 Prestat equos, celsaq; domos, pulchrosq; clientes.
 Dona senectutis præsidiumq; parat.
 Diligat actiuam vitam studiosa iuuentus
 Quæ nullum tardum, vel sinit esse rudem.

Commendatio vitæ contemplatiuæ pro Pallade

Frustra spurcitiam laudat male sana voluptas.
 Qua duce magnificum quicquid in orbe perit.

Non profectus
Incautos iuvenes fallaci decipit hamo.

Metz
Illectoq; suis polluit illecebris.

Mala
Oscula praua Venus lasciuæ nuncia vitæ

Luxus sine
Dispensat, luxus suppeditatq; malos.

Non
Non igitur laudanda sacris est spurca libido

Carminibus
Carminibus, cuius gloria nulla viget.

At
At tuum quid luno suum cõmendat honorem.

Quid
Quid te magistratus diuitiaq; canit.

Quid
Quid rerum celebrat tanto peritura boatu.

Munera
Munera regnorum quid valet altus honor.

Quid
Quid Plutonis opes quid laudat noxia fata.

Ad
Ad sophiam iuvenes vertite corda precor.

En
En ego caelestis refero spectacula vitæ.

Ad
Ad nitidumq; polum lumina clara leuo.

Contemplatiuam
Contemplatiuam magnis extollite vitam.

Laudibus
Laudibus, ad superos quæ vita tuta patet.

Hæc
Hæc curas hominum, vanos hæc negligit actus.

Publica
Publica nil curat munia, lite vacat.

Hæc
Hæc arcana dei rimatur munera, dotes

Naturæ
Naturæ discit, principiumq; poli.

Aethereas
Aethereas sedes, sublimia dona sagaci

Pectore
Pectore disquirit, stelliferumq; thronum.

Suspensis
Suspensis animi speculatibus astra corusca

Suspicit
Suspicit & fruitur nectare mellifluo.

Hanc
Hanc optata quies, recreat, solatia pascunt.

Vitam
Vitam, lacte suo philosophia cibant.

Hæc
Hæc melior cunctis rebus, securior vsq;

Huic
Huic iuvenes casti, vosq; litate senes.

Actoris & auctoris conclusio.

Actio nostra bonum finem sortita laboris
Nunc exanclati munera digna petit.
Munera digna petit, quis faxeus ista negabit.
Effundit meritas turba disertæ preces.
Turba diserta petit recte virtutis honorem.
Et plausus celebres, multisonumq; sophos.
Plaudite si fas est, nullum liuentia tardet.
Absint inuidiæ, noxia tela procul.
Sæpius auscultans ex illo scammate ludos
Spectabit populus, ite, valete, diu.
Plausibus argutis philomusi scena benigni
Sat strepuit, clarum sensit & alloquium.
Conradus pariter meruit sua dona Sabacus.
Spectaculi consors presidiumq; chori.
Sic vtinam redeant celebris iucunda theatri
Drammata prisca fides, eloquiumq; vetus
Hisce soloecismis, & torui gestibus oris
Barbariem, iuuenis vincere quisq; potest.
Musis ergo sacris, plausu linguaq; fauete.
Quas cælo nitido posthuma fama beat.

Ad lectorem.

Qui legis heroo dictamina cincta cothurno.
Qui legis armato verbaq; structa pede.
Non tibi sit promptum tortis ridere capillis.
Carmina, socraticum tolle supercilium.
Si non Anthitetis phaleratas conspicias artes.
Docte Calliopes, si color omnis abest.
Materiæ placeat tamen insuperabilis ardor.
Ingenij placeat simplicitasq; pi.

Hoc Stanislaus retinens in signe magister
Louicz, ab antiquis detulit illud auis.
Romulei reges, patres, veteresq; quirites,
Arvis eximium contribuere decus.
Hincq; rosam virtus meruit, dentaleq; trinum
Nobilium candor simpliciumq; virum.

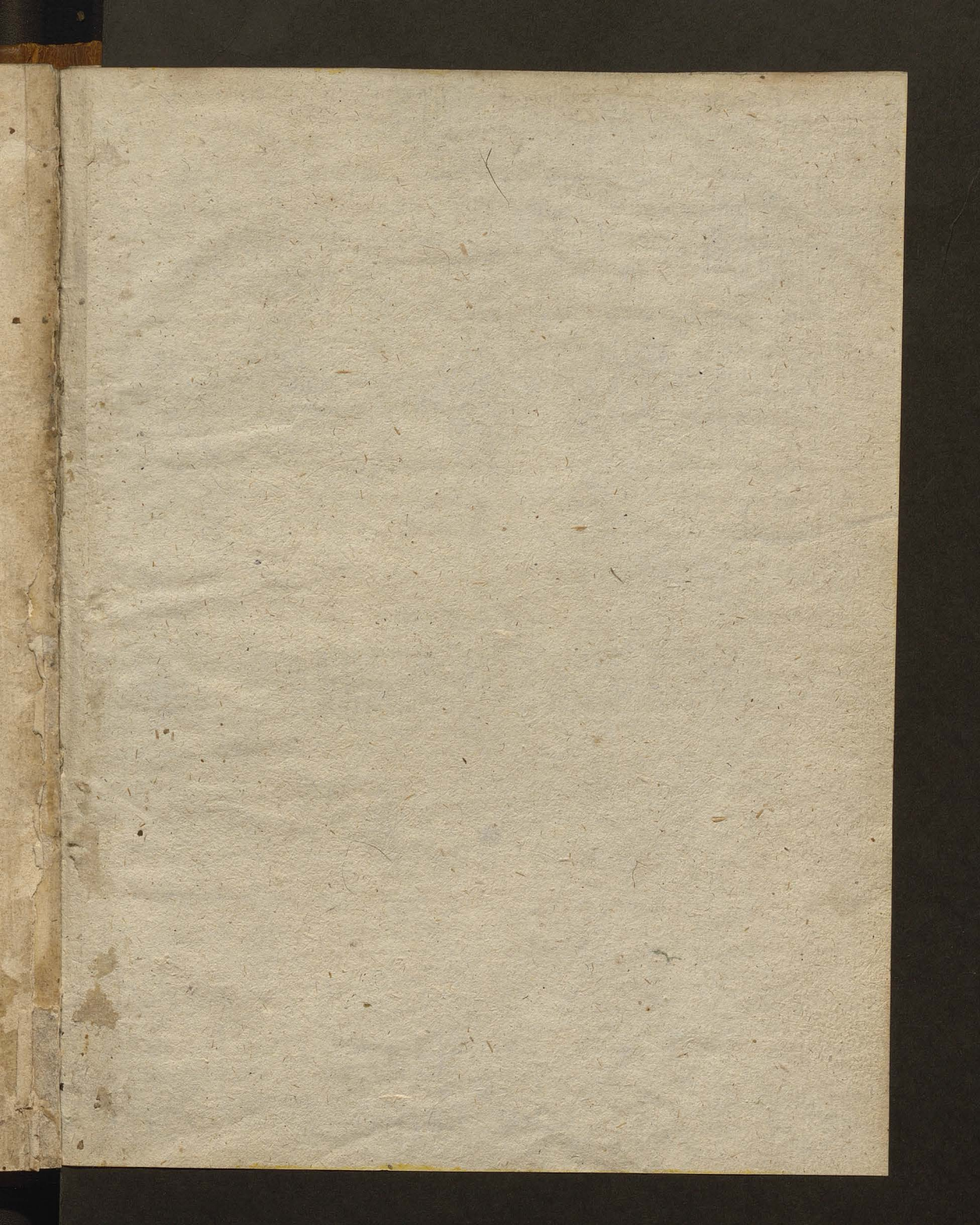
Actum in arce Cracouiana Mense Februario. Anno do-
mini M. D. XXII. Imperante feliciter apud Sarmatas
serenissimo rege Sigismundo, cum sua conjorte præclara
Beatrix necnon nato illustrissimo principe Sigismundo se-

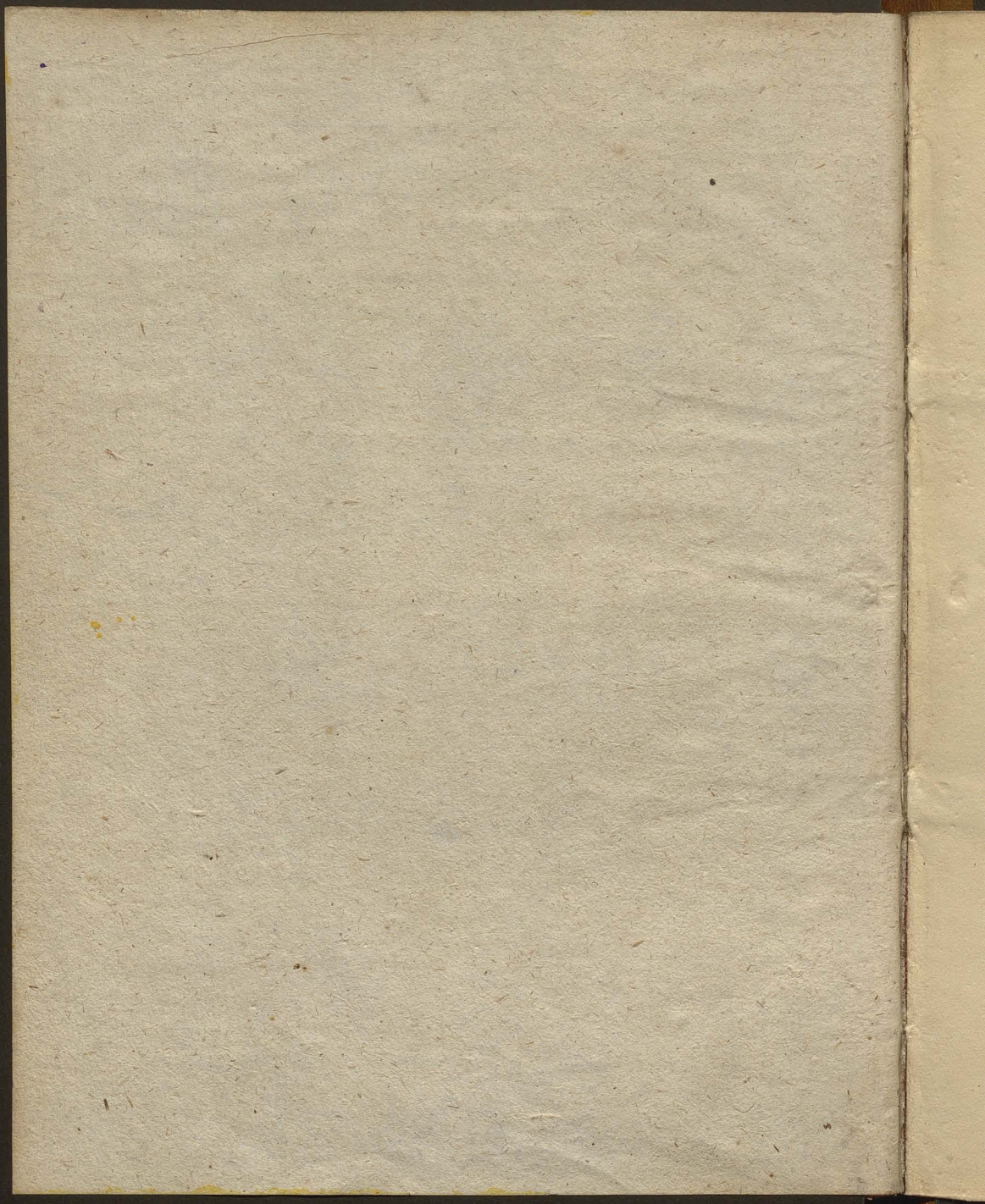
cundo semper Augusto. Egerunt nobiles ac ingenui
iuvenes atq; viri aulae Hierusalem incolae.

Argumentum egit	Felix Czieielski.
Prologum lusit	Iacobus Zaborovvski
Personam Iouis.	Stanislaus Plunski.
Discordie	Iacopus Kriski
Mercurij.	Christophorus Iasienski
Paridis.	Nicolaus Kobylenski
Ganymedis.	Ioannes Gliniski
Palladis	Georgius Latalski
Iunonis	Simon de Louicz
Veneris	Paulus Glogovvski
Birthi	Ioannes Szumski
Bachij	Bartholomæus Sgierski
Helene	Stanislaus Maijk
Cupidinis	Ioannes Volski
Menelai	Marcus Zukovvski
Agamenonis	Ioannes Olydzinski
Præconis	Matthias Rugalski
Vitæ voluptariæ	Caspar Szczepieczki
Vitæ actiue	Ioannes Bolek.
Contemplatiue vitæ	cōmendationem Nicolaus Poplas
uiniski explicauit.	

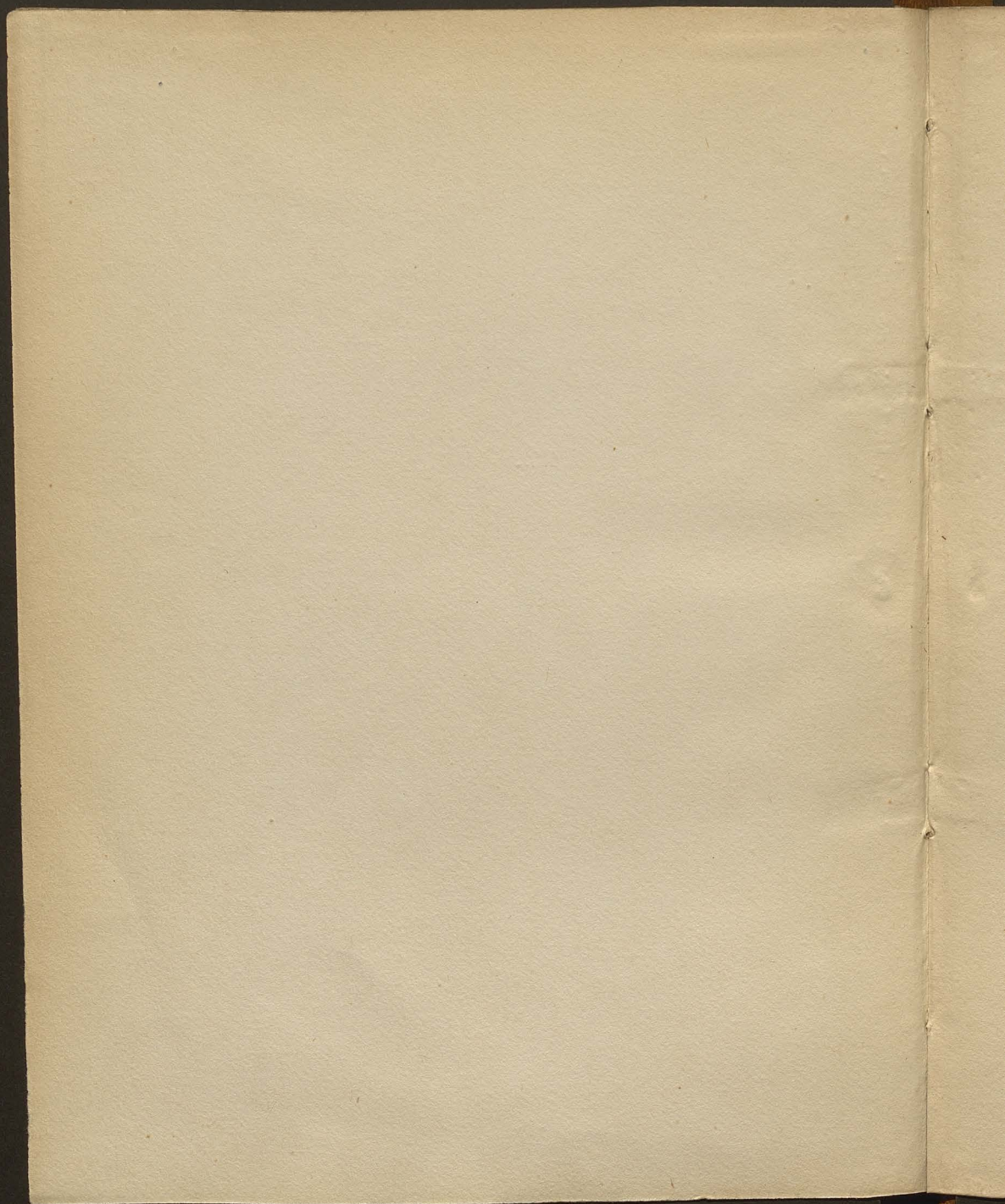
Inter Sarmatæ procures hæc aspice gentis
Arma precor, celebris nobilitate viri.
Est onagri caput in rubeo sylvestris agello,
Hoc insigne vetus nobilitatis erat.
Bellica promeruit virtus præclaraq; gesta
Majorum hos titulos, pro sapientq; decus.

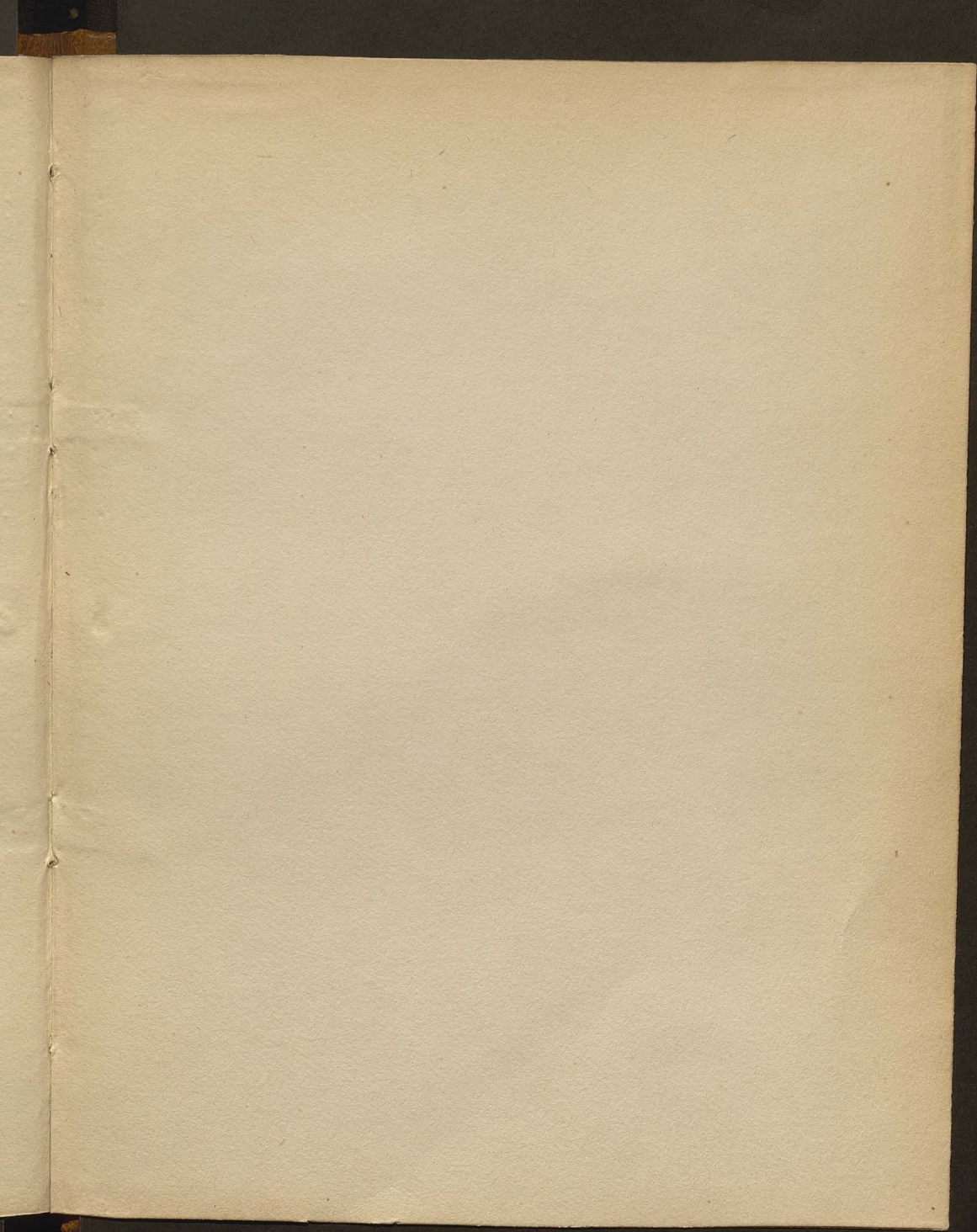

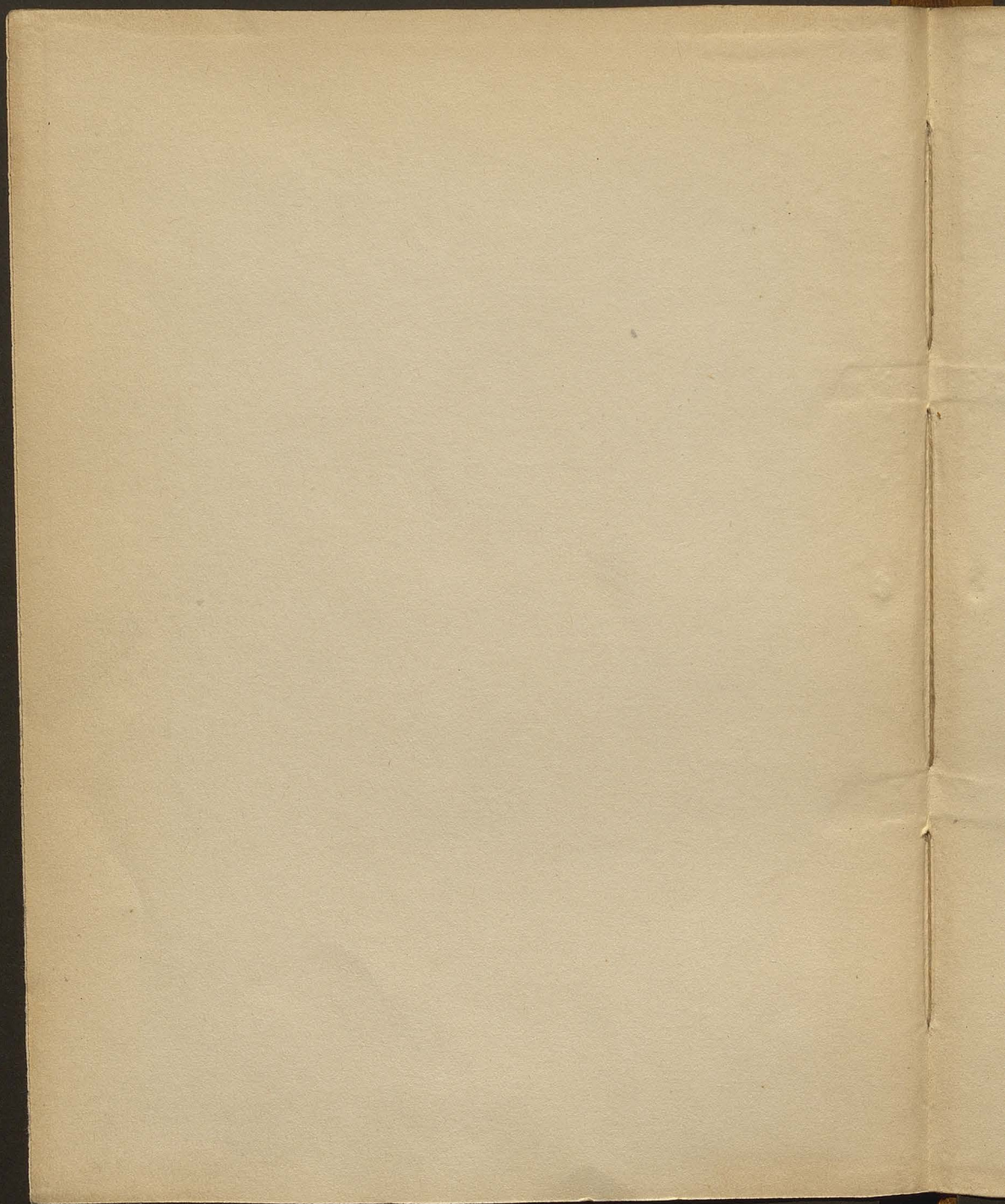

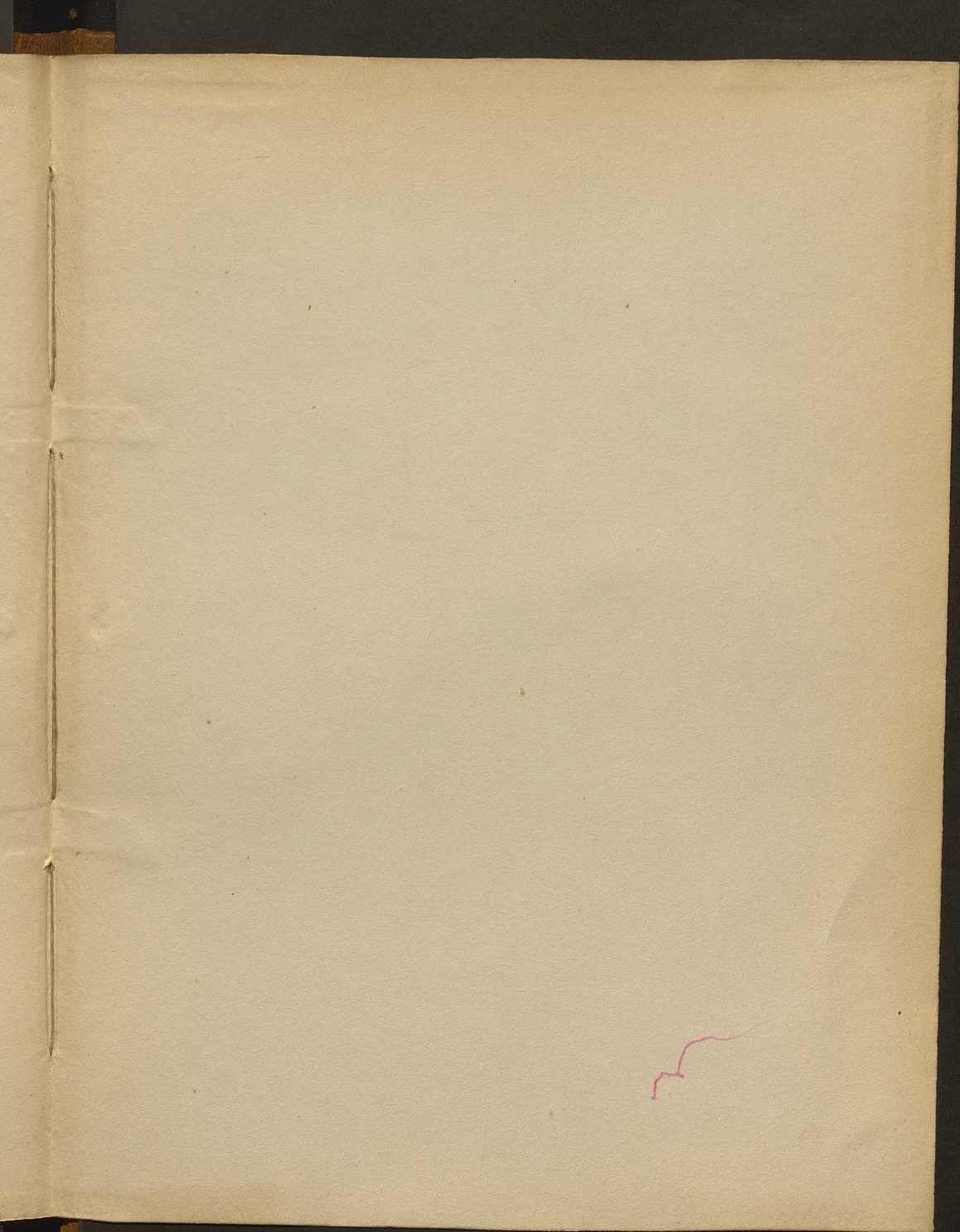

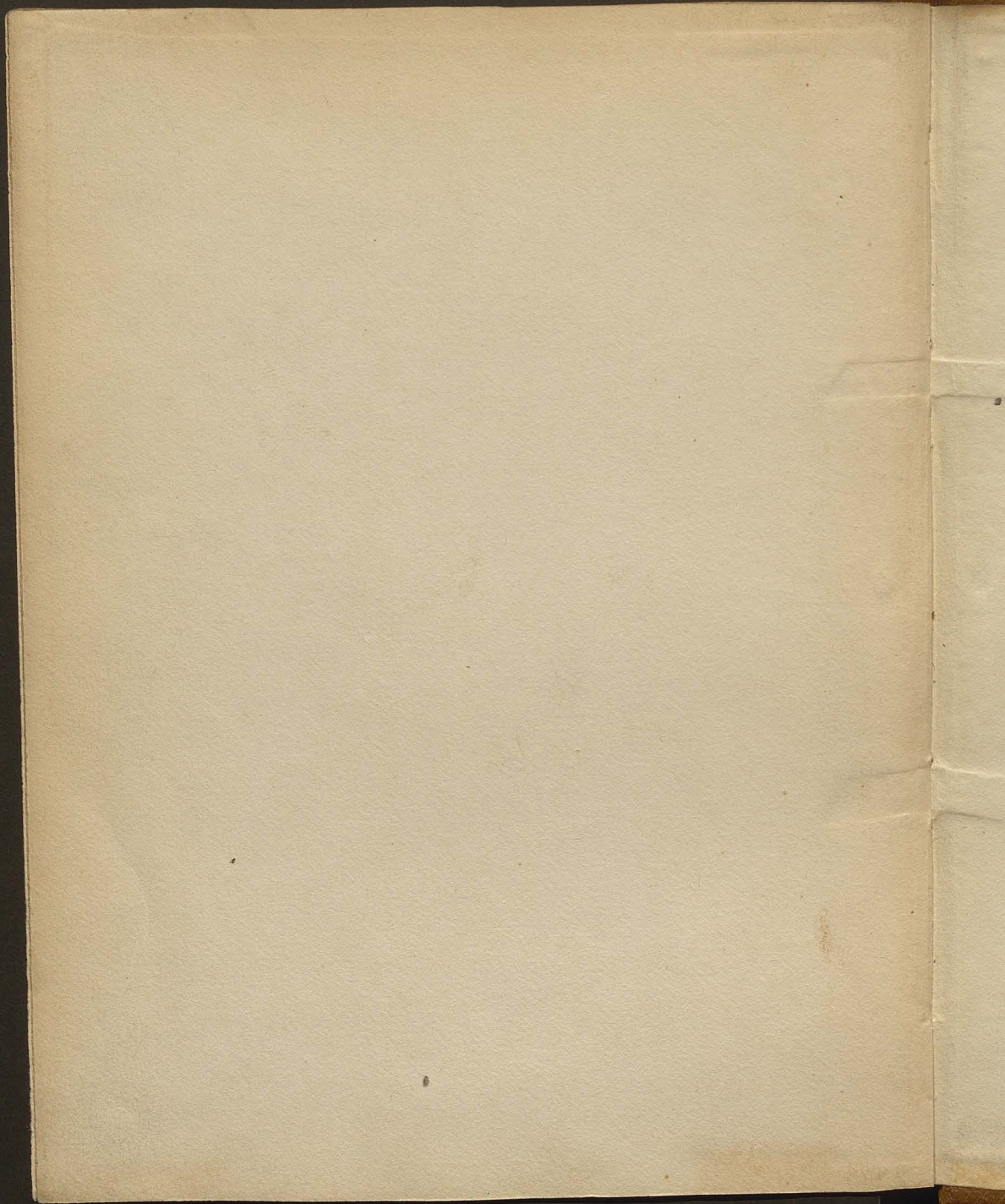
A. DALEWSKI
INTROLIGATOR
KRAKÓW
Zwierzyńska 10, L. p

Biblioteka Jagiellońska

stdr0041039

